

MiNa-Raad

Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen

Briefadvies

van 15 september 2005

over het

**Voorontwerp van decreet betreffende de
begeleiding van de scheepvaart op de maritieme
toegangswegen naar de Vlaamse havens en de
organisatie van het Maritieme Reddings- en
Coördinatiecentrum**

en het

**Voorontwerp van decreet tot omzetting van richtlijn
2001/96/EG tot vaststelling van geharmoniseerde
voorschriften en procedures voor het veilig laden
en lossen van bulkschepen en het besluit van de
Vlaamse Regering tot uitvoering van dat decreet**

Nr. 2005|32

De heer Kris Peeters
Vlaams Minister van Openbare Werken,
Energie, Leefmilieu en Natuur
Graaf de Ferrarisgebouw
Koning Albert II-laan 20, bus 1
1000 Brussel

Datum: 15 september 2005
Uw ref.: KP/RS/LDb
Onze ref.: 03.04/L4/2005/503
Betreft: Advies over het voorontwerp van decreet betreffende de begeleiding van de scheepvaart op de maritieme toegangswegen naar de Vlaamse havens en de organisatie van het Maritieme Reddings- en Coördinatiecentrum en over het voorontwerp van decreet tot omzetting van richtlijn 2001/96/EG van het Europees Parlement en Raad van 4 december 2001 tot vaststelling van geharmoniseerde voorschriften en procedures voor het veilig laden en lossen van bulkschepen' en het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van dat decreet.

Mijnheer de Minister,

Op 27 juli 2005 ontving de MiNa-Raad adviesvragen omtrent:

- '(Voor)ontwerp van decreet tot omzetting van richtlijn 2001/96/EG van het Europees Parlement en Raad van 4 december 2001 tot vaststelling van geharmoniseerde voorschriften en procedures voor het veilig laden en lossen van bulkschepen' en het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van dat decreet;
- '(Voor)ontwerp van decreet betreffende de begeleiding van de scheepvaart op de maritieme toegangswegen naar de Vlaamse havens en de organisatie van het Maritiem Reddings- en Coördinatiecentrum.'

De materie die in deze voorontwerpen wordt gereguleerd is belangrijk en de consequenties voor het leefmilieu kunnen groot zijn. Dit vooral omdat de dossiers bijdragen tot de preventie van ongevallen en dus tot het vermijden van milieuschade. De Raad vindt het dan ook positief dat werk wordt gemaakt van deze dossiers.

Vanuit het oogpunt van het milieubelang vallen verder weinig bedenkingen te formuleren bij de inhoud van voorschriften voor veilig laden en lossen of bij het gekozen systeem voor begeleiding van schepen. Behalve dan voor wat betreft het aspect toegang tot informatie.

Het voorontwerp van decreet betreffende de begeleiding van de scheepvaart raakt met name aan de regeling inzake de toegang tot informatie en in het bijzonder aan die inzake de

toegang tot milieuinformatie. Het betreft vooral de artikelen 13, 14 en 15 van het voorontwerp. Bij deze bepalingen heeft de MiNa-Raad wel bedenkingen.

Volgens de nota aan de Vlaamse Regering en de memorie van toelichting vormen deze bepalingen een uitwerking van artikel 24 van Richtlijn 2002/59/EG van 27 juni 2002 betreffende de invoering van een communautair monitoring- en informatiesysteem voor de zeescheepvaart. Dit artikel stelt dat de lidstaten de confidentialiteit van de informatie die hen wordt verstrekt zullen verzekeren in overeenstemming met hun nationale wetgeving.

Maar er is nog andere relevante internationale en Europese regelgeving waarmee - voor zover kan worden nagegaan - geen rekening werd gehouden. Het betreft:

- het door België en de EU geratificeerde UN-ECE Verdrag van Aarhus betreffende de toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden¹;
- Richtlijn 2003/4/EG van 28 januari 2003 inzake de toegang van het publiek tot milieuinformatie; en
- Richtlijn 2003/98/EG inzake het hergebruik van overheidsinformatie.

De Raad vraagt aan de Vlaamse Regering om te onderzoeken of de voorgestelde regeling wel strookt met de opgesomde internationale en Europese regelgeving. Onder meer volgende aspecten moeten worden onderzocht:

- Voor zover in artikel 15 ook de toegang regelt tot milieu-informatie is ze vermoedelijk in strijd met richtlijn 2003/4/EG. Dit om twee redenen.
Ten eerste kan milieu-informatie enkel aan openbaarheid worden onttrokken op basis van uitzonderingsgronden die voorzien zijn in richtlijn 2003/4/EG. Artikel 15,1° van het voorliggende voorontwerp komt niet voor in het lijstje met uitzonderingsgronden van richtlijn 2003/4/EG.
Ten tweede eist richtlijn 2003/4/EG dat uitzonderingsgronden voor milieu-informatie 'relatief' zijn. De uitzonderingsgronden moeten, m.a.w. zo geformuleerd zijn dat er een belangenafweging moet worden gemaakt tussen enerzijds het belang van de openbaarmaking van de informatie (voor het milieu) en anderzijds het belang dat wordt beschermd door de uitzonderingsgrond. De eerste uitzondering stelt dat aanvragen tot informatie worden afgewezen indien "de aanvraag betrekking heeft op gegevens die aan de bevoegde dienst of andere diensten, instanties en ondernemingen werden verstrekt of doorgegeven op basis van dit decreet, zijn uitvoeringsbesluiten, scheepvaart- en havenreglementen of andere wetten, decreten of besluiten die desbetreffend een meldingsplicht opleggen". Deze uitzondering is absoluut, en niet relatief. De wijze van formulering laat geen belangenafweging toe.
- Richtlijn 2003/98/EG creëert een algemeen kader voor het hergebruik van overheidsinformatie. Het hergebruik betreft het gebruik van overheidsinformatie voor andere doeleinden dan waarvoor ze door overheden werden verzameld of geproduceerd om hun openbare taak te kunnen vervullen. De richtlijn wil komen tot eerlijke, evenredige en niet-discriminerende voorwaarden voor het hergebruik van de overheidsdocumenten.

---

¹ De EU ratificeerde dit verdrag na de goedkeuring van richtlijn 2002/59/EG wat een mogelijke verklaring is voor het feit dat deze richtlijn nog geen rekening houdt met het verdrag.

De vraag rijst of de voorliggende regeling, en meer bepaald artikel 13, hieraan voldoet. Richtlijn 2003/98/EG moet omgezet zijn in de interne rechtsorde sinds 1 juli 2005. De Vlaamse Regering werkt aan een decreet ter zake.

Naast voorgaande meer formeel-juridische vragen, die raken aan de problematiek van de hiërarchie van juridische normen, rijst de vraag naar de verhouding tussen het voorliggende voorontwerp van decreet enerzijds en het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur. Deze laatste kwestie heeft meer te maken met de vraag of de voorgenomen bepalingen inzake toegang tot informatie wel opportuun zijn. Het decreet openbaarheid van bestuur is een algemene regeling inzake de openbaarmaking of geheimhouding van bestuursdocumenten. De hier bedoelde bepalingen van het voorontwerp druisen in tegen de geest van het decreet openbaarheid omdat dit laatste een basisniveau van toegang tot informatie wilde garanderen dat hier terug op de helling wordt gezet. De Raad meent dat de informatie, zeker de milieu-informatie, maximaal openbaar moet zijn. Betrokkenen hebben onder meer het recht te weten welke (eventueel risicovolle) ladingen vervoerd worden langs plaatsen waar ze wonen of activiteiten uitoefenen.

Bovendien wordt nergens in de nota aan de Vlaamse Regering of in de memorie bij het voorliggende voorstel gemotiveerd waarom en in welke opzichten een bijzondere regeling nuttig is, bovenop de algemene regeling. Zo is niet duidelijk wat de meerwaarde is van de uitzondering in artikel 15, 2° (*“de openbaarmaking zou economische, financiële of commerciële belangen kunnen schaden”*), t.o.v. de gelijkaardige artikelen 14, 3° en art. 15, 7° van het decreet openbaarheid van bestuur². De vraag rijst verder of het uitvaardigen van deze bijzondere regeling wel strookt met de doelstelling van de Vlaamse Regering inzake wetsmatiging. Elke bijzondere regeling doet immers de hoeveelheid en de complexiteit van het recht toenemen.

Met de meeste hoogachting,

Hubert David
Voorzitter

---

² De in artikel 4 genoemde instanties wijzen een aanvraag tot openbaarmaking af, voorzover die geen betrekking heeft op milieu-informatie, indien ze van oordeel zijn dat het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van één van de volgende belangen:

³ het vertrouwelijk karakter van commerciële en industriële informatie, wanneer deze informatie beschermd wordt om een gelegitimeerd economisch belang te vrijwaren, tenzij degene van wie de informatie afkomstig is met de openbaarheid instemt.